

Sygn. akt III AUz 16/17

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Marek Żurecki
Sędziowie :	SSA Jolanta Pietrzak
	SSO del. Anna Petri (spr.)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania G. N. (N.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o zwrot składek na ubezpieczenie zdrowotne

w związku z zażaleniem ubezpieczonego

na postanowienie Sądu Okręgowego

w Częstochowie z dnia 21 października 2016r., sygn. akt IV U 1298/16

postanawia: oddalić zażalenie.

/-/SSA J.Pietrzak /-/SSA M.Żurecki /-/SSO del. A.Petri

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUz 16/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Częstochowie uznał się niewłaściwym i przekazał sprawę do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. według właściwości.

Uzasadniając swoje stanowisko, Sąd ten wskazał, iż ubezpieczony wniósł

o zwrot składek na ubezpieczenia zdrowotne, potrącanych mu z wypłacanego przez organ rentowy świadczenia rentowego. Powołując się na przepis art. 476

§ 2 k.p.c. w związku z art. 1 k.p.c., Sąd ten wskazał, iż przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych, należące do kategorii spraw cywilnych w znaczeniu formalnoprawnym, dla których przepisy Kodeksu postępowania cywilnego przewidują drogę postępowania cywilnego, rozumie się sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów

rentowych. Przysługuje w nich droga sądowa przed sądem powszechnym. Stosownie do art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 963 z późn. zm.), przedmiotem decyzji wydawanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych mogą być między innymi indywidualne sprawy dotyczące ustalania wymiaru składek i ich poboru.

Przytaczając stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w postanowieniu z 22 sierpnia 2013r. (II UZ 41/13; Lex nr 137500), Sąd Okręgowy podkreślił, że zakres rozpoznania i orzeczenia w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyznaczony jest w pierwszej kolejności przedmiotem decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych, a w drugim rzędzie przedmiotem postępowania sądowego, określonego zakresem odwołania od decyzji organu rentowego do sądu. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych sądy badają trafność decyzji organu rentowego. Mogą one zostać skontrolowane tylko w takim zakresie, w jakim istnieją. Skoro zatem w niniejszej sprawie brak decyzji organu rentowego w przedmiocie zwrotu składek na ubezpieczenie zdrowotne, przeto żądanie ich zwrotu należy traktować, jako nowe żądanie, które winien rozpoznać.

Przytaczając treść art. 464 § 1 k.p.c., Sąd I instancji wskazał, iż z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej, konieczne było przekazanie sprawy do rozpoznania właściwemu organowi, jakim jest organ rentowy. W następstwie tego, organ rentowy wyda decyzję, od której - jeśli będzie ona niezgodna z oczekiwaniami wnioskodawcy - będzie mu przysługiwało prawo wniesienia odwołania do sądu.

Powyższe postanowienie zaskarżył ubezpieczony, domagając się jego uchylecia. Podniósł, że jest źle traktowany przez lekarzy i leczony wyrobami farmaceutycznymi, posiadającymi wiele skutków ubocznych, co prowadzi do rozwoju wielu chorób. Gdyby sam dysponował składkami na ubezpieczenie zdrowotne, to wybrałby inne - skuteczniejsze metody leczenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zaskarżone rozstrzygnięcie jest prawidłowe, choć winno znajdować umocowanie w treści art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. Przewiduje on, że jeżeli ubezpieczony zgłosił nowe żądanie, dotychczas nierozpoznane przez organ rentowy, sąd przyjmuje to żądanie do protokołu i przekazuje go do rozpoznania organowi rentowemu. Ponieważ wniosek ubezpieczonego o zwrot składek nie został dotąd rozpoznany przez organ rentowy, przeto należało go do niego w tym celu skierować, co słusznie uczynił Sąd Okręgowy.

Organ orzekający błędnie zastosował przy tym normę o charakterze ogólnym zawartą w art. 464 § 1 k.p.c. Zgodnie z jego brzmieniem, odrzucenie pozwu nie może nastąpić z powodu niedopuszczalności drogi sądowej, gdy do rozpoznania sprawy właściwy jest inny organ. W tym wypadku sąd przekazał mu sprawę. Uszczegółowienie tej regulacji zawarte jest w powołanym wyżej art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. Ma on zastosowanie in concreto wówczas, gdy do sprawy ma charakter sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych, a organem właściwym do rozstrzygnięcia wniosku jest organ rentowy (tak Komentarz Kodeksu postępowania cywilnego pod redakcją Tadeusza Erecińskiego, Warszawa 2007). Konieczność zastosowania normy szczególnej - art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. wyklucza możliwość powołania się w tej sytuacji na przepis o charakterze ogólnym - art. 464 § 1 k.p.c., zgodnie z zasadą *lex specialis derogat legi generali*.

Zauważyć przy tym należy, iż pomimo merytorycznej trafności zaskarżonego rozstrzygnięcia, Sąd I instancji wadliwie sformułował jego sentencję, łącząc w niej instytucję niewłaściwości sądu przewidzianą w art. 200 § 1 k.p.c. z przedstawioną w jego uzasadnieniu instytucją niedopuszczalności drogi sądowej, unormowaną

w art. 464 § 1 k.p.c. Tymczasem, z mocy art. 477¹⁰ § 2 k.p.c., należało wniosek ubezpieczonego o zwrot składek przekazać organowi rentowemu celem rozpoznania bez stwierdzenia niewłaściwości sądu i niedopuszczalności drogi sądowej. W wyniku tego, organ rentowy wyda decyzję, od jakiej ubezpieczonemu będzie przysługiwało odwołanie do Sądu.

Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c., Sąd Apelacyjny orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.

/-/SSA J.Pietrzak /-/SSA M.Żurecki /-/SSO del. A.Petri

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JR